

FELANITX

Semanario de intereses locales

Sábado de 16 julio
de 1983

Precio: 30 Ptas.

Director: Bartolomé A. Pou Jaume

Redacción y Administración: Mayor, 25. Tel. 580160

Depósito Legal, P.M. 351-1959

Impreso en Editorial «Ramon Llull» - FELANITX

El centanari de la Premsa

El proper dia 20, festa de Santa Margalida, es compleixen cent anys de l'aparició del primer periòdic felanitxer. Aquest esdeveniment per força ha de rebre a les nostres planes un tractament especial. És per això que avui començam a publicar uns treballs relacionats amb el fet o, si més no, enllestits pels col·laboradors de casa per aquesta ocasió. Serà la nostra contribució senzilla, que no per això menys estimable, a aquesta commemoració que ens toca tan de prop als qui hem tengut la sort de poder continuar aquesta tasca que ja cent anys iniciaren els nostres avantpassats.

Cent anys de premsa felanitxera

El 20 de juliol de 1883, festa de Santa Margalida, veia la llum el primer número de «El Felanigense». L'efemèrides bé mereix ser commemorada, ja que aquella petita fulla que fou impresa fa un segle ha tingut una continuïtat que, encara que la paraula soni a paraula de circumstàncies, crec que amb tota raó pot ser qualificada d'exemplar.

Fer la història de la premsa felanitxera de llavors ençà és una tasca que ha estat encomanada a altres i el lector podrà llegir llurs treballs a les planes d'aquests números commemoratius; ara bé, la data i la dada no podien passar inadvertides dins la nostra vida local, ja que marca una fita que amb tota justícia, ho direm una vegada més, mereix ser recordada. En aquest cas els felanitxers podem sentir-nos satisfets de comprovar que dins l'àmbit de la nostra comunitat i malgrat tots els entrebanys que al llarg d'un segle s'han presentat, que no han estat pocs ni petits, la premsa local ha sobreviscut per a donar fe dels esdeveniments normals o no de la vida de la ciutat.

Llevat de Sóller, no hi ha altre poble a Mallorca, que tengui una crònica impresa amb una vida tan llarga i que hagi reflectit amb tanta fidelitat els problemes polítics, socials, religiosos, culturals o econòmics de la nostra vida ciutadana. És del tot impossible fer la història d'aquests darrers cent anys, estones tan agitats i estones tan atònics, sense recórrer a les planes de la premsa local, on l'investigador hi trobarà tota mena de notícies que atanyen de ben prop la medulla del nostre ésser col·lectiu amb totes les lluites ideològiques, els problemes quotidians i els alts i baixos que tota societat humana porta en ella mateixa.

Davant la data centenària sembla que és l'instim a sentir-nos, com a felanitxers, una mica envanits, no amb la vanitat pueril dels qui per principi tenen una actitud d'almogàver xovinista, però també és reprovable l'actitud dels qui repeteixen a cada passa que som un poble apagat. Si bé cal fer tots els esforços necessaris per a elevar el nostre to vital, no convé somiar truites; les nostres possibilitats són limitades i el nostre pes específic dins la vida de Mallorca, com la de la immensa majoria de les viles foranes, és relatiu, i això en virtut d'una llei socioeconòmica que no és ni de molt irreversible. Cal viure amb esperança, sense perdre per això el sentit de la realitat: ni triomfalismes desmesurats ni pessimismes esterilitzants. El que importa és tenir fe en el futur sense descurar el present i tenir molt en compte que els temps són difícils per tot arreu del món. Nosaltres no podem ser una excepció, hem de tocar de peus a terra, no queda altre remei.

Aquest centenari que rememoram demostra que la voluntat de servei a la comunitat és viva i operant. Cent anys de premsa local a una ciutat com la nostra evidencien que entre nosaltres no manca constància ni sentit de responsabilitat, és més encara: que hi ha intent de superació. El que serà l'esdevenidor Déu ho sap però serà bo fer avinent que paradoxalment aquest centenari ens rejoveneix a tots i que les sistemàtiques actituds derrotistes no són bones ni oportunes.

Jo pens que avui tots els felanitxers, tant els qui vivim a Felanitx com els qui viuen fora i reben el «FELANITX» cada setmana com una carta de ciutadania estam d'enhonorada. Cent anys segons com es miri són molts d'anys, i aquest número dona testimoniatge d'una efectivitat que ja és històrica i que pertany a tots.

Francesc Riera i Montserrat

la rodella

la llengua catalana i la premsa

La celebració del centenari de la premsa felanitxera ha vengut a coincidir, per una felicitat casualitat, amb un moment en què la qüestió lingüística se planteja amb singular esfervescència. L'ús normal de la llengua catalana a tots els àmbits avui s'exigeix sense reticències ni eufemismes com una conseqüència de la democràcia. Efectivament: la idea d'estat democràtic és incompatible amb tota política cultural que doni un tracte diferent a les peculiaritats de cadascun dels països que l'integren.

No voldríem pecar d'injunts, ni de malpensats, ni de desconfiats, però, per més que volguem mirar la situació amb bons ulls, no ens sabem fer il·lusions. Acabam d'estrenar autonomia (allò d'abans era pre-autonomia només), una autonomia que no serà de segona com ens pensàvem, sinó de tercera. La nostra primera institució autonòmica ha anat a parar a mans d'un partit que ha manifestat ben clar que no és autonomista; no ha perdut ocasió de fer anticatalanisme del més tronat (a la carretera que va de Manacor a Ciutat, encara hi podeu llegir pintades), i les declaracions dels seus membres, dels qui avui ens governen, en relació a la llengua, constituïran, el dia de demà, un testimoni sense preu per els qui escriuran la història del nostre idioma. (Faltariem a la veritat si no dèiem que, després de les eleccions, sembla que mostren una actitud més conciliadora. De moment no sabem explicar el canvi. Pensau, però, que si la donna è mobile molt més ho són certs polítics de qualsevol sexe).

Davant una panoràmica incerta, n'hi ha que no s'han acovardat i han iniciat una campanya per demanar la promulgació d'una Llei de Normalització Lingüística. ¿Arribarà, aquesta llei? ¿Servirà de res, en tot cas? Una llei d'aquesta naturalesa és necessària, però no suficient. Una verdadera normalització lingüística implica, entre moltes altres coses, una recuperació per al català dels mitjans de comunicació. I ara, després d'aquesta disgressió, podem tornar al tema que motivava aquest escrit, el centenari de la premsa felanitxera, i demanar-nos quin tracte ha tengut, el català, a les pàgines del nostre setmanari.

Durant les dues primeres dècades

de post-guerra, la presència del català al «FELANITX» se reduïa a col·laboracions en vers, que no sempre podien sortir a llum sense dificultats. Només dins la dècada dels seixantes s'hi va iniciar la primera secció fixa en llengua catalana. Ens referim a la columna titulada *Al Vent*, que firmava En M. Riera, el qual se va imposar l'obligació de fer present cada setmana el català al nostre periòdic, sense limitació de temes. És a dir, que no fos únicament llengua de fer poesia o de tractar assumptes estrictament literaris o culturals. *Al Vent* va ésser un espai molt variat, no sols pel contingut sinó també pel to, de vegades frívol, altres més circumspecte.

Com deim, *Al Vent* tenia un responsable que firmava, però en realitat va acabar éssent un col·lectiu, qui el pensava i l'escrivia. Per això, després de prop de deu anys d'existència, En Riera va considerar que no havia de figurar pus, damunt el paper, com a únic autor d'aquells articles i va posar el seu punt final. Aleshores la presència del català a les pàgines del «FELANITX» no era excepció ni d'un bon tros.

No tenim inconvenient de reconèixer que el nostre espai, *La Rodella*, en certa mesura, és una continuació d'*Al Vent*. Durant els anys que du de vida, s'han produït esdeveniments transcendents de la història del país, com la fi de la dictadura, la transició cap a la democràcia, els estatuts d'autonomia... La llibertat de premsa ens ha permès adoptar una línia clarament crítica, orientada amb preferència cap a la política municipal.

Avui la llengua catalana ja predomina

(Passa a la pàgina 7)

El President Gabriel Cañellas vendrà a Felanitx

El President del Govern Balear Gabriel Cañellas, que actualment du a terme un periple per gairebé totes les poblacions de Balears —dimecres era a Inca on se reuní amb la Premsa Forana— vendrà a Felanitx el dimarts dia 26, el sendemà de Sant Jaume.

FELANITX

Semanario de intereses locales

PRECIO DE SUSCRIPCION

Semestre 765 Ptas.
Provincias 825

agenda

SANTORAL

D. 17: S. Alejo
L. 18: S. Federico
M. 19: Sta. Aurea
M. 20: Sta. Margarita
J. 2.: S. Lorenzo
V. 22: Sta. M. Magdalena
S. 23: Sta. Brigida

LUNA

C. creciente el 17

COMUNICACIONES AUTOCARES

Felanitx - Palma por Porreres:
A las 6,45 (excepto sábados), 8,
10, 14 y 17,45 h.

Domingos y festivos, a las 8,
14 i 19 h.

Palma - Felanitx: A las 9,30,
13, 16 y 19,30 h.

Domingos y festivos, a las 9,30,
16 y 20,30 h.

**Felanitx - Palma por Campos
y Llucmajor:** A las 8 y 14 h. Do-
mingos y festivos, a las 8 y 19 h.

Palma - Felanitx: A las 12'30 y
19 h. Domingos y festivos, a las
9,30 y 20,30 h.

Felanitx - Porto Colom: A las
7, 8,45, 11, 14,15, 17,30, y 20,30 h.
Domingos y festivos, a las 7, 9,
11, 12,30, 15,30, 17,30 y 20,30 h.

Porto-Colom - Felanitx: A las
7,30, 9,15, 13 y 16 h. (todos ellos
enlazan con Palma), 19 y 21 h.
Domingos y festivos, 7,30 (-Palma),
9,30, 11,30, 13 (-Palma),
16, 18,15 (-Palma) y 21 h.
9,30 y 20,30 h.

Felanitx - Cala Murada: Sólo
domingos, a las 8 y 12'30 h.

Cala Murada - Felanitx: Sólo
domingos, a las 9 y 13 h.

Felanitx - Cala d'Or: Diario a
las 6'30 y 17'15. Domingos uno
más a las 11'15 h.

Cala d'Or - Felanitx: Diario a
las 7'30 y 18'. Domingos y festi-
vos, a las 7,30, 12,30 y 18,30 h.

Médico para mañana:

Servicio de Urgencia:
C. Mateo Obrador, 23
Tel. 580254

Farmacias de turno:

Sábado y domingo:
Miquel-Nadal
Lunes: Catalina Ticoulat.
Martes: Catalina Ticoulat.
Miércoles: Francisco Piña
Jueves: Miquel-Nadal
Viernes: Miquel-Nadal

TELEFONS D'INTERÈS

Polícia Municipal 580051
Guàrdia Civil 580090
Bombers 581717
Funerària 580448 - 581144
Ambulàncies 581715

Ayuntamiento de Felanitx

Extracto de los acuerdos que se formula en cumplimiento de los artículos 213 y 241 del Reglamento de Organización, Funcionamiento y Régimen Jurídico de las Corporaciones Locales, a efectos de su remisión al Consell General Interinsular y al Gobierno Civil así como su publicación en las carteleras públicas, en el tablón de anuncios de este Ayuntamiento y su posible inserción en el B. O. de esta Provincia.

La Comisión Municipal Permanente de este Ayuntamiento en sesión ordinaria celebrada el pasado día 27, tomó los siguientes acuerdos; con asistencia de todos sus miembros:

Se aprobó el acta de la sesión anterior.

Se autorizó al Club Deportivo S'Horta, para la utilización del Campo de Fútbol Municipal de S'Horta durante la temporada futbolística 1983-84.

Se concedieron once licencias de obras menores a particulares.

Se concedió un nuevo plazo para terminación de obras autorizadas.

Se concedió licencia a D.ª Catalina Binimelis Amengual para construir una vivienda unifamiliar aislada en la finca rústica denominada Ses Sivines, sita en la carretera de Felanitx a Cala Ferrera con una tasa de 35.325 pesetas.

Finalizado el Orden del Día, y abierto el turno de proposiciones urgentes se acordó por unanimidad a propuesta de D. Cosme Oliver, pedir tres presupuestos a otros tantos contratistas locales para la obra que se estima necesaria y urgente de forrar los bajos del local del parvulario de la calle Rocaberti.

Felanitx, a 1 de julio de 1983.

El Secretario,
Guillermo Juan Burguera
El Alcalde,
Pedro Mesquida Obrador

Reparación y
venta de
persianas
venecianas

Puertas plegables

EXPOSICION Y VENTA:
ANDRES VADELL
Mar, 60 - Tel. 580359

VENDO 2 SOLARES de 333 m2. en
C. Progreso. A 5.500 pts. m2.
Inf.: C. Proissos, 28 - A - Tel. 581565

INTERESA PERSONA con vehículo
propio para autoventa a comisión.
Razón: Tel. 581697.

DON CLASSES DE CATALA
I CASTELLA EN ES PORT.
Inf. C. Aigo, 8 o C. Marina, 11 Port
Tel. 580139

Notes breus per a la història...

(Ve de la pàgina 3)
aspira a fer-se'n instrument quan diu a l'esmentat article que «...con «El Felanigense» conquistarem el verdader progress de nostros intereses materiales y el bienestar que proporciona la civilizaci6n que se funda en el honrado trabajo.»

Aquest caràcter apolític continua, en general, tot el temps que es va editar. Un repàs a la col·lecció del setmanari evidencia el fet que, governassin liberals o conservadors, *El Felanigense* era el mateix: un periòdic informatiu, lleugerament literari, amb un tarannà ordenat i benpensant. El setmanari, com a tal, no fou expressió de cap partit concret. Això no vol dir que les vicissituds polítiques del país no s'hi reflectissin més o menys, i que el caràcter i les posicions ideològiques dels redactors i col·laboradors no traspuassin, i a voltes ben nítidament, a les planes del periòdic.

La història del nostre setmanari és, realment, una llarga història. Dura cinquanta-tres anys ben complits, xifra no gens menyspreable, quan coneixem publicacions periòdiques que, nascudes com a bolets a les primeres saons de la tardor, finien tot just passats uns mesos de la data inicial.

Es impossible de seguir, una setmana darrera l'altra, tot els curs de *El Felanigense*. Tot el llarg d'aquests anys passa, no cal dir-ho, d'unes mans a altres, però ni el seu caràcter ni la seva estructura variaren gaire. Pel que toca als aspectes tipogràfics el canvi de gust fa variar l'ornamentació de la capçalera i les vinyetes. En algunes èpoques tingué solament un full de 43 x 30 cms.

Cap als anys vint, *El Felanigense*, que a les primeres dècades del segle havia sofert una certa mancada, es recobra i com si una nova saba circulàs per les seves ja veteranes planes. Aquesta és una bona època per a la nostra ciutat. Es funda el Celler Cooperatiu; l'eixampla dels horts, tot just iniciada, es va omplint de cases; el cinematògraf i els esports fan la seva aparició; la vida social, sense els elements desintegradors que tenim avui, és prou intensa, i sorgeixen entitats i societats de

tota mena a les quals una joventut bullosa dona un to vital molt remarkable. Una d'aquestes societats, el Círcol Recreatiu, es fa càrrec de *El Felanigense* des del gener de l'any 1923. El director del setmanari, en aquesta nova etapa, és don Pere Oliver Domenge. El periòdic assolix un caràcter més àgil i modern, abandona aquell caire tan finisecular d'embadaliment pel progrés i la il·lustració i dona més importància a la informació nacional i estrangera.

Capçalera de «El Felanigense» a la dècada de 1920.

Continua més o menys com abans l'estructuració del contingut, però apareixen moltes seccions noves com *Efemèrides Mallorquines*, escrita en la nostra llengua i que està a cura del director, que signa amb el pseudònim de Pere d'Algorefa; *Roser de tot l'any*, santoral en vers, on es transcriuen composicions breus de mossèn Cinto Verdguer; *Mamotretos*, signada per mossèn Cosme Bauçà, i que es publicada com a full de dedicació a temes històrics i *Batiburrillo*, amb curiositats, anècdotes i dades interessants d'assumptes molt diversos.

Els redactors i col·laboradors són molt nombrosos. A part dels ja esmentats, escriuen: don Andreu Riera, mossèn Jaume Vaquer, don Lluís Planas, mossèn Llorenç Riber, per més que esporàdicament, i una colla d'estudiants felanitxers, o que feia poc que havien acabat els estudis, i que enviaven cròniques des de Barcelona i Madrid i col·laboracions literàries. Les firmes que més sovitegen són les de Pere A. Reus, Antoni Rigo Puig, Pere Rigo Llambias, Miquel Massutí Alzamora i Mateu Oliver Capó.

(continuarà)

VENDO COTA 74 cc. PM-W
en buen estado.
INFORMES: EN ESTA ADMON.

Se vende piso en Porto-Colom

en C/. Cristóbal Colon, 1 - 2.º

A pagar el 50 % al contado.
Resto, 20 años.

Informes: Tel. 581231

Se vende piso en Cala Marçal

Junto playa

A pagar 50% al contado. Resto 20 años
Informes: Tel. 581231

Notes breus per a la història de la premsa periòdica a Felanitx

Aquest treball de Germà Coll sobre la premsa felanitxera va esser publicat pel mes de setembre de l'any 1969 a un número de la revista «LLUC» dedicat a Felanitx. Ara el seu autor, amb motiu del centenari de la premsa a Felanitx, ha ampliat el treball amb un capítol referit a l'actual «FELANITX».

Reproduïm doncs aquest treball que constitueix l'assaig més complet realitzat fins ara entorn a la nostra premsa.

per Germà Coll Mesquida

I. EL FELANIGENSE.—Dia 20 de juliol de 1883, a la impremta d'Andreu Ramon i Vidal s'estampà la pàgina liminar de l'hemeroteca felanitxera i surt al carrer el primer número de *El Felanigense*. Es tracta d'un setmanari de quatre pàgines, d'un format de 32 x 22 cms, que sortia els dissabtes, si bé el primer número sortí en divendres, per tal de fer-ne coincidir l'aparició amb la festa de Santa Margarida patrona de Felanitx. No tenim la més petita notícia sobre la quantitat del tiratge, però podem suposar que la seva publicació degué causar un cert impacte, ja que era el primer periòdic editat a la ruralia de Mallorca. Tres mesos després, quasi dia per dia, feia la seva sortida la *Revista de Inca*.

D. Miquel Obrador Timoner (a) Pollença, primer director de «El Felanigense».

tomeu Reus, vingut de Ciutat per treballar en aquell establiment. Sembla que el director era don Miquel Obrador, mestre de primer ensenyament i conegut a la vila com «es mestre Pollença».

El Felanigense, si no una necessitat conscient, venia a satisfer un desig latent de cultura i d'informació a un poble on la gent havia après de fer el cap viu, a guanyar-se qualche cosa més que les sopes de cada dia i que ja, aleshores, presumia d'illustrada.

Per raons que ara no fan al cas, don Andreu Ramon se separà de les tasques editores de *El Felanigense* i, fins i tot, ven la impremta, que és adquirida per una Societat anomenada *La Emulació*, fundada per mossèn Sebastià Planas, llavors rector de la parròquia de Felanitx, don Jordi i don Joan Veny, don Julià Suau i don Miquel Reus. Aquesta Societat es féu càrrec de *El Felanigense*, que dirigiren conjuntament els germans Veny Maimó i que continuà imprimint don Bartomeu Reus, el qual ben prest fou propietari de la impremta que s'anomenà *Tipografia Felanigense*.

A part el que ja sabem referent als fundadors ¿quins homes feien *El Felanigense*? A les dues darreres desenes del segle passat, el quadre de redactors era bastant nodrid. Sovintejaven també els col·laboradors més o menys regulars. A les dates esmentades duu el pes de la confecció del setmanari, don Jordi Veny. D'ell són la major part dels articles de col·laboració i, probablement, alguns dels

textos sense firma que apareixen esporàdicament i que són els més relacionats amb el concepte modern d'article editorial. Don Jordi Veny escriu molt al setmanari, i treballs de tota mena, però amb una preferència marcada pels petits assaigs d'història local. Veim també les firmes de J. Obrador Riera, Bartomeu Barceló Massutí, Sebastià Barceló (a) «Calça», Bartomeu Obrador i Bartomeu Amengual Andreu. Les composicions poètiques, que surten gairebé a tots els números, duen les firmes de Salvador Vidal, Antoni M. Penya, Joan Mestre i Mestre, Caterina Mesquida, etc. Particularment intensa en aque aspecte va esser la col·laboració de Sebastià Barceló (a) «Calça», amb composicions de tema molt divers, però sobretot de caire humorístic, especialment els seus coneguts *Epigrames*.

Es clar que els redactors i els col·laboradors esporàdics no donaven abast per a omplir cada dissabte les planes del setmanari; per tant la transcripció de textos d'altres periòdics mallorquins i peninsulars és freqüent. Això ha estat recurs obligat de la premsa provincialiana de tots els temps i, per la tasca prèvia de selecció que suposa, és una dada a tenir en compte per a esbrinar quin sigui el caràcter de la publicació que els transcriu.

Quant a l'estructuració del contingut, que es mantingué quasi idèntica durant tot el seu curs, es resumeix en dues parts, que inclouen els articles de fons i col·laboracions literàries per una banda, i els textos informatius per l'altra.

Pel que fa a la primera part, cada número conté un o diversos articles, que ocupen, generalment, la primera plana i bona part de la segona, referits a temes molt barrejats: assaigs d'història local, divulgació de tècniques agrícoles, vulgarització de coneixements útils, comentaris sobre l'economia felanitxera, etc. Tots aquests textos són molt d'acord amb l'esperit de l'època i amb el tarannà del setmanari. A més també s'inclouen aquells articles de col·laboració literària, tant de pura creació en prosa o en vers, com petits assaigs sobre els assumptes més diversos.

A la segona de les parts esmentades s'inclouen una sèrie de seccions que no tenen un ritme regular de sortida, com és ara: *bibliografia*, *movimiento del Puerto*, *última hora*, *partes telegráficos*, etc. I llavors tota una sèrie d'avisos d'entitats oficials i bancàries de la vila, ressenya de les sessions de l'Ajuntament, cultes religiosos, etc. Per als anuncis co-

mercials, molt nombrosos ja en els primers números, es reserva la darrera pàgina. Molt prest també comença publicar-se, encara que no tengui un ritme regular de sortida, el *Folletín* amb transcripció de novel·les i contes. Particularment interessant és la *Sección Local* que fa referència a la vida quotidiana de Felanitx i que es conserva durant tota la vida del setmanari. Constitueix una crònica fidel dels esdeveniments locals i és una font preciosa de notícies de tota mena.

¿Què pretenia, *El Felanigense*, i quin era el seu caràcter o ideologia? El mateix setmanari ens ho palesa amb tota claredat en el subtítol. *El Felanigense* era un *periòdico de intreses locales i materiales*. Una frase, estampada també a la capçalera, feia saber que el periòdic tenia una secció dedicada a ciències, arts, literatura i varietats. Vol dir, tot això, que estam davant una publicació apolítica pels quatre costats i eminentment informativa i literària. Els temps eren, efectivament, els més adients per a aquest tipus de publicacions, car la Restauració havia posat una mica de sordina a les desfermades passions polítiques de l'època immediatament anterior.

Aquestes intencions manifestades a la capçalera, les explica i raona el setmanari a l'article sense signatura amb el qual comença el primer número. En primer lloc *El Felanigense* neix independent de qualsevol partit polític i vol esser un paper informatiu. En segon lloc, nascut a una època d'eufòria per a la vila en tants d'aspectes, vol treballar pel nostre desenvolupament econòmic i cultural. Encara més clarament es defineix a un altre article, també del primer número i amb tota probabilitat sortit de la ploma de don Jordi Veny, del qual són aquestes paraules: «*Nuestra publicación, ajena a toda bandería o fin político, no tiene de más que a contribuir de una manera eficaz a la prosperidad naciente de nuestra villa.*»

Fan *El Felanigense* uns homes assenyats, amadors de la vila i entusiastes del progrés i de la il·lustració. Aquest dos darrers conceptes apassionen els contemporanis i són els que donen a *El Felanigense* el seu veritable caràcter. A l'esmentat article de fons del primer número es fa una analogia de la ciència, del treball i del progrés. Felanitx viu el moment més interessant de la seva economia i *El Felanigense*, no tan sols vol esser estímul per al seu progrés, sinó que, un poc ingènuament,

(Passa a la pàg. 2)

Portada del primer número de «El Felanigense».

A Felanitx, el setmanari degué esser molt ben rebut, perquè a la *Sección Local* del número 13 apareix una nota que diu textualment: *Desseando corresponder a los continuos favores que el público ha dispensado a nuestro humilde semanario, hemos resuelto darle mayores dimensiones al empezar el segundo trimestre o sea desde el número próximo*. Efectivament, el número 14, conservant les quatre pàgines, adopta el format de 39 x 28 cms, més usual a la premsa de l'època.

Els qui tingueren la iniciativa de la fundació del setmanari foren don Miquel Obrador Timoner (a) «Pollença», don Jordi Veny Maimó, don Pere d'Alcàntara Penya mossèn Bartomeu Barceló Massutí i don Andreu Ramon, propietari de la impremta on s'estampava el periòdic, sota la cura immediatada de don Bar-

INFORMACIÓ LOCAL

Estudi per part de Lignitos S.A. en el nostre terme

El Bolletí de la Província de dissabte dia 9 publica l'autorització per part del Ministeri d'Indústria i Energia a l'Empresa Lignitos, S. A., per dur a terme un estudi i investigació de terrenys situats

dins la quadrícula delimitada, amb relació al meridian, entre els 3º 8' i 3º 10' 20" i amb el nord del entre 39º 26' 20" i 39º 27' 40".

Contra aquesta autorització es poden presentar reclamacions en el termini de 15 dies, a partir de la seva publicació en el Bolletí Oficial de l'Estat.

Accident mortal

Dissabte passat a vespre, en el Passeig Marítim de Ciutat, un automòbil que circulava a gran velocitat va abordar a tres dones que gairebé acabaven de travessar la via. Amb la topada dues de les dones resultaren mortes i l'altra es troba en estat molt greu. Les dues dissortades foren Maria Dolores Ortega Pérez i Bàrbara Mayol Pastor (d.e.p.), aquesta darrera esposa del nostre paísà Bartomeu Vaquer Ramis.

Enviem el nostre condol a la família Vaquer-Mayol.

Les hodes d'or sacerdotals del Pare Andreu

Fa un parell de setmanes que per mitjà d'una crònica tramesa des d'Iranzu pel pare Domingo Andreu, donàvem compte del jubileu sacerdotal del P. Francesc Andreu Maimó.

Ara el Pare Andreu, que es troba a Felanitx, vol celebrar entre nosaltres i a l'altar de l'església de Sant Alfons, aquest esdeveniment. Així doncs avui, a les 7 del capvespre, celebrarà una Eucaristia d'acció de gràcies pels seu cinquanta anys de sacerdoci.

No cal dir que tots els que es vulguin unir a la seva pregària hi són convidats.

Felicítació del President de Premsa Forana

A darrera hora hem rebut un escrit del President de Premsa Forana Santiago Cortès, en el qual ens felicita per complir-se el centenari de la Premsa a Felanitx. En el proper número insertarem aquest escrit.

Hogar del Pensionista

SORTEO MENSUAL

En los sorteos patrocinados por «La Caixa», realizados por el Hogar del Pensionista, correspondientes a los meses de junio y julio, han resultado premiados respectivamente los números 1.886 y 1.908, que corresponden a D.ª María Consuelo Martí, C./ Hospicio, 1 y a D. Juan Fiol Bauzá, C./ Abeurador, 14.

Club Altura

Este Club participará en la PUJADA A LLUC A PEU que tendrá lugar los días 13 y 14 del próximo mes de agosto desde el Bar Güell. Los interesados tanto pueden integrarse a la salida del Bar Güell como desde Inca.

Se ruega la inscripción cuanto antes.

Para más información: Teléfono 58 05 89.

de sociedad

DE VIAJE

Procedentes de Oviedo y para pasar sus vacaciones en Porto-Colom llegaron D. Víctor García Simón y esposa Charo.

PRIMERES COMUNIONS

Dissabte passat horabaixa, a l'església de Sant Alfons, va rebre per primera vegada l'Eucaristia, el nin Antoni Vicens Obrador.

El sendemà, a la mateixa església la reberen la nina Maria Francisca Pou Mesquida i els germans Casildo i Ana Belén González Cardo.

Rebin tots ells la nostra enhorabona que feim extensiva als seus pares.

EXAMENS

En els examens realitzats darreterament en el Conservatori Professional de Música de Palma, han superat els seus cursos respectivament, amb les qualificacions que s'indiquen, els següents alumnes de l'Escola de Música «Pare Aulí»:

Preliminar de Solfeig: Maria Antònia Antich Paez i Maria de los Llanos Beas.

Primer de Solfeig, amb la nota de notable: Damiana Cantallops i Maria de los Angeles Corraliza.

Segon de Solfeig, amb la nota d'excel·lent: Bartomeu Adrover Adrover i Apohònia Serra Barceló.

Preliminar de Clarinet: Joan Carles Julià.

I tercer curs de Clarinet, amb la nota d'excel·lent, Bernat Forteza Aloy.

Rebin tots ells i els seus professors la nostra enhorabona.

LLICENCIAT

Ha obtingut la llicenciatura en Dret a la Universitat Balear, el nostre paísà Antoni Julià Barceló.

El felicitem.

NECROLOGICA

El pasado día 3 de julio descansó en el Señor en Felanitx, a la edad de 64 años y después de recibir los auxilios espirituales, D. Juan Pou Muntaner. I. D. V.

Reiteramos nuestra condolencia a su esposa D.ª Margarita Serra, hermanos y demás familiares.

ARA I DESPRÉS

—Tonina...

—Digués, Catalina.

—Avui de matí he vist per sa plaça Na Magdalena, sa teva germana, i m'ha dit que te digués que dimarts, així com havíeu quedat, vendrà a ajudar-te a enfilar tomàtigs.

Aquest diàleg el feim ses veinades quan se xerraven a través des corals. Tenien a davant tancat perquè no entrassin mosques. Ara se criden per telèfon.

Era quan s'afeitar i tallar cabells valia quinze cèntims (si no demanau-ho a n'En Sebastià Danga). Quan sa mestra Pou Nou tenia una costum (ara diuen «guarderia») de ninets a Sa Torre i quasi tots estaven plens de moc i de mosques. Quan En Miquel Perdigó va vendre una pastera per deu pessetes i avui es tap en val doze.

Llum d'oli per ses cases i a ses possessions «carburo» per pelar ametles; si hi havia famelles la cosa acabava amb un ball i oreianes i mel. Avui foravila no dona ni per oreianes.

Llavò cassalla amb un poc d'aigo fresca, ara whisky amb soda (abans sifon). Que han fet una casa, ara se diu xalet, en es poble se diu pis i en Es Port apartament.

Un temps un i mig eren 7'50, ara, un i mig, ja se sobreentén, és un milió i mig. Es dissabte i es diumenge ara se diu «fin de semana». Era quan deien que ses òlibes se bevien s'oli de ses esglésies. Quan sentia xitar una òliba, qualque vella amb tres o quatre dents dins sa boca que pareixien alls vells aferrats a ses ginyives, deia: —«Canta per tu mateixa òliba ma-leita». Ara, ningú creu ni en ses òlibes ni en pagar ses lletres. Un temps en dir «talons», s'entenia perfectament que se tractava des talons des peus, ara se tracta de talons «sin fondos»; és allò de que vas en es banc i te diven que aquest individu no solament no té cap doblor sinó que sa darrera vegada que hi anà s'endugué fin i tot un «apellido».

Era quan l'amo En Toni Marinero va posar una espardenyera perquè havia arribat a fer espardenyas dins sa presó. Quan es dissabte de sant Sebastià voltaven l'església i tiraven arbocer acompanyats d'un tambor; feia festa es Rector Planas. Quan en s'estiu te passetjaves i senties passar el Rosari a moltes cases; ara a cada casa passen sa «Fortunata y Jacinta».

Quan es moscartes t'esperaven per Ca'n Alou en anar a n'Es Port per Sant Jaume; quan se deia arròs sec i no paella, quan en es llocs comuns ses abelles te posaven ses anques com a noves de picades si no feies via a buidar. Quan a s'Arenal es foravilers se banyaven amb sa bístia. Sopes amb llisses, deia tothom, ara no faltaria més, se tracta de bullavesa. Abans era cap de porc, ara es diu «cabeza de jaballí».

Es «servici» era entrar en quintes, ara és es «cuarto de baño». —He d'anar a arrabassar-me un caixal, ara: —Estic citada pes dentista.

Record de quan sa fàbrica de cieres poleres a sa Cortera, sa fàbrica de perles de vidre, on ses alotes bufaven amb un canonet, en es carrer de Sant Alfons. Fàbrica de perles en es carrer de Ses Parres on hi havia sa fàbrica de gas.

Quan en aquest temps te'n anaves a cobrar per ses cases, cobraves. Ara te diven: —Són en Es Port. I qualcú es pes corral i no et diu res. A qualque casa te diven que ja passarà. No tenguis por, no passa ni s'oratge.

Ningú vol garbons per fer foc ni té sedes pes peus, tot s'arregla amb butano i electricitat. Des sabó fluix an es «desodorant». Es nins llavó menjaven aglans dolços, ara «danones». De sa botella d'aigo penjada per un fil a dins es pou perquè s'aguantàs fresca hem passat a sa «fanta» i aigo mineral. S'han acabat es cabots de cisterna i quasi quasi anam acabant de xerrar es mallorquí de tants de forasters que han vengut a viure entre noltros. Jo ho compar a sa sèmola, que quan més en menges més n'hi ha i mai veus es cul des plat.

Miquel Marilla

Nota de la Alcaldía

En el día de hoy se ha firmado en esta Alcaldía la autorización para el uso a precario por este Ayuntamiento de una parcela de 6.000 m2. (150 m. de largo por 40 de fondo), situada en el Norte de la 2.ª Fase de la Urbanización «Sa Punta», para ser destinada a aparcamiento de vehículos.

Este Ayuntamiento iniciará a la brevedad posible las obras necesarias para la utilización de dicho aparcamiento.

Lo que se hace público para conocimiento de los usuarios a quienes pueda interesar y del vecindario en general.

Felanitx, a 13 de julio de 1983.

El Alcalde,

Peáro Obrador Mesquida

Agradecimiento

La FAMILIA AMENGUAL - ADROVER de S'Horta quiere agradecer públicamente las innumerables manifestaciones de solidaridad y pésame, procedentes de toda la comarca, recibidas con motivo del fallecimiento del joven Miguel Amengual Adrover y de una forma especial la masiva asistencia al funeral y entierro celebrados al martes día 5 en la parroquia de S'Horta.

En la imposibilidad de corresponderlas a todas personalmente, quiere hacerlo a través de esta nota.

A todos, muchas gracias.

Festa patronal de Santa Margalida

Patrocinada per l'Excm. Ajuntament de Felanitx
PROGRAMA D'ACTES

Dimarts dia 19.

A partir de les 19'30 passacarrers pels Cavallets.

A les 10 del vespre, a l'església parroquial de Sant Miquel, Completes solemnes i processó a la Font de Santa Margalida. Hi assistirà la Corporació Municipal.

A les 10'30, a la plaça de Sa Font, el grup felanitxer «Gent de Bulla» posarà en escena l'obra teatral de Pere Capellà, «L'Amo de So'n Magraner».

Dimercres dia 20, FESTA DE SANTA MARGALIDA.

A les 8 de l'horabaixa, Missa concelebrada amb homilia que dirà Mn. Josep Estelrich. Els Cavallets ballaran l'Oferta i la Coral de Felanitx cantarà la missa del P. Auli. Hi assistirà l'Ajuntament.

A les 9'45, a la plaça de Sa Font, «III MOSTRA DE BALLS POPULARS» amb la participació dels COSSIERS de So'n Sardina, ESCOLA DE BALL DE FELANITX, S'ESTOL D'ES GERRICÓ i ESCOLA MUNICIPAL DE JOTA de Jaca.

La festa acabarà amb una amollada de focs artificials.
Tots hi sou convidats.

La III Mostra de Balls Populars

Dimercres que ve, festa de Santa Margalida, se celebrarà un any més la Mostra de Balls Populars, una manifestació de caire cultural que va néixer fa uns anys, recolzada per l'Ajuntament i l'Organització del grup S'Estol d'Es Gericó, amb la intenció de poder conèixer al viu les músiques i balls d'altres regions, tot formant part d'una política d'intercanvis a nivell de cultura popular, i també per intentar donar vida a la festa patronal de Santa Margalida. No hi ha dubte de que els dos anys anteriors, l'èxit aconseguit va esser prou important com per continuar aquesta tasca. Per l'escenari de Sa Font passaren grups de Menorca, Eivissa, Orellana la Vieja (Badajoz), Cossiers, i de Sant Llorenç, Petra, Muro i, naturalment, l'escola de Ball i S'Estol de Felanitx.

Enguany, el proper dimecres, tindrem l'ocasió de poder veure i escoltar, com a convidats excepcionals als components de la «Escuela de Jota» de Jaca (Huesca), un grup que arriba a Felanitx, precedit de molta fama i popularitat, ja que es un del millors d'Aragó, i el seu repertori pot esser dels més complets. Desde «Jota de la Dolores», «Jotas de estio», «Bolereros de Sallent», «Aragón tierra bravia», «Jotas de Huesca», «Jotas a duo», etc. passant pels balls de l'alt pirineu, balls de pastors, tot omplint un repertori força vistós.

La «Escuela Municipal de Jota» de Jaca, es va crear l'any 79 per tal de que la joventut coneixés i aprengués el folklore aragonès. L'escola té actualment uns trescents alumnes, i uns cinquanta són els que formen el grup, la majoria menors de vint anys. Malgrat el poc temps que duen, el seu historial és ja prou important, ja que han ballat a les clausures de tots el congressos que es celebren a Jaca, a les Universitats d'Estiu dels Pirineus, Semanes Culturals, Jocs Mundials de grups infantils de Matha, han actuat a Paris, Oloron i altres indrets de França han participat a diferent programes de la Televisió i encara que no tenen per costum assitir a concursos, en dues ocasions que ho han fet, han guanyat dos premis d'or. Pel proper mes d'agost van a Rumania a una trobada internacional, representant a Espanya.

A aquesta III Mostra hi seran presents també els Cossiers, de Son Sardina, un grup novell que per cert a la passada edició ja hi participaren així com també l'Escola de Balls de Felanitx i el grup organitzador S'Estol d'Es Gericó.

La festa un any més, serà possible gràcies al patrocini de l'Ajuntament de Felanitx i la col·laboració de l'Ajuntament de Jaca, la Caixa de les Balears Sa Nostra i Ràdio Balear. L'entrada serà lliure i no cal dir que tot el poble hi està convidat.

Minyonets

REBAJAS

de un 30 a un

50 % descuento

AVISO

Todos los

TALLERES Y PLANCHISTAS

de esta ciudad, notifican a los clientes y público en general, que a partir del 18 de julio y hasta el 2 de septiembre, cerrarán a las 2 de la tarde.

Rogamos perdonen las molestias.

Promincer

Pça. Pàx. 16 - Tel. 581158

PROPIEDAD INMOBILIARIA Y RUSTICA:

Colegiado J. Ginard Sánchez

ADMOR. FINCAS: Colegiado J. Flor Juliá.

PROMOCION FINCAS: M. Cerdá Vicens

**Compra - venta fincas urbanas, rústicas
y solares**

Alquileres y administración de fincas

Si tiene un solar y quiere construir podemos promocionar su edificación

Estamos para solucionar
no para complicar

¡¡ACUDA A PROMINCER!!

SUPERHANSAS

Oferta de la semana

3 paquetes de 20 compresas 125 pts.
Sopa el Gallo a 33 ptas. cada paquete
Papel higiénico extra a 20 ptas.

Encargue su POLLO AL AST al TI. 581618

Netejant ca nostra

Diuenge passat, un grup de joves vàrem fer una neteja a S'Algar; a plàstics, cartons, papers, espardeñyes i a moltes altres coses vàrem pegar foc. Lo que no vàrem poder cremar: geleres, cuines, ferros, rajoles i altra casta de materials, va esser, en lo possible, acaramullat, ja que són tones la quantitat d'escombraries que hi han tirat, especialment en el camí.

De tot això s'ha avisat al batldani del Port, per tal de gestionar davant l'Ajuntament la retirada de tot lo acaramullat, ja que encara que els terrenys de la Punta sien de propietat privada és evident que es tracta d'un lloc d'utilització pública, posat que son molts els banvistes que els disfruten a l'estiu i molta la gent que s'hi passetja durant tot l'any, i creent que no són precisament els seus propietaris els que han omplit el lloc de tota casta de deixalles, pensam que és feina de l'Ajuntament el deixar-ho ben net i evitar que un espai com aquest sigui utilitzat per depositar-hi tota casta d'escombraries.

Valga aquest cas per mostra de molts d'altres i per fer evident la necessitat de designar una sèrie de llocs repartits per tot el terme com

a dipòsit de tot quant la gent li fa nosa dins ca seva.

Collectiu GOB FELANITX

Expedició Anti-Otan a Sóller

Demà diuenge dia 17, tindrà lloc a Sóller una concentració contra l'entrada d'Espanya dins l'OTAN.

Per als qui vulguin anar-hi des de Porto-Colom, ens trobarem a la plaça de Sant Jaume (plaça de l'església) a les 10 del matí; i des de Felanitx, a les 10'20 a la plaça de Pax (plaça de Ses Torretes).

Collectiu GOB FELANITX

Radiactivitat a Portocolom

Hi ha remors de que avui, dissabte horabaixa, arribarà al Port un vaixell carregat amb bidons de residus radiactius per dipositar-los a Sa Fonera. Davant tal notícia haurem de fer lo possible perquè això no es dugui a terme.

Green Peace ITX

SE VENDEN SOLARETES DE 270 a 1300 m². en C. San Agustín.
INFORMES: EN ESTA ADMON.

AQUESTA TERRA

DE L'ESTIU I LA NATURA

Durant l'estiu i les vacances és natural —i mai més ben dit— que el personal prengui contacte amb la mare naturalesa: prenim el sol, ens tiram dins mar, excursions a la muntanya, ara és temps de molta fruita... Aquest contacte amb les fonts de la vida motiva un sentiment d'estimació cap a totes les coses més naturals, de les quals de cada vegada ens allunyam.

A l'estiu la gent té més temps lliure, el dia és més llarg i fa ganes de «fer coses». I si ara a l'estimació de la naturalesa i a les ganes de fer coses hi afegim una «cojuntura favorable», que ningú no s'estranyi del resorgiment de l'ecologisme tant a Felanitx com arreu de l'Estat Espanyol.

Aquests dies a nivell estatal la destrucció ecològica de què més parla la premsa fa referència al fens nuclear que els anglesos «depositen» davant les costes gallegues. Com algú ja ha advertit, si aquests bidons no son perillosos —tal com diuen *the Iron lady's boys*—, que els tirin en el Tamesis!

I a Felanitx? És ja de domini pú-

blic el procés especulatiu-destructiu que duen entre mans els «uferos» per especular-destruir Sa Punta. Realment si pegam una ullada al programa electoral de U. F. (grup majoritari a l'Ajuntament perquè va guanyar les eleccions municipals), observarem la necessitat que algú defensi la naturalesa del terme de Felanitx.

He sentit a dir que la gent progressista i ecologista felanitxera es comença a moure. Se fan les primeres reunions, surten les primeres idees... No crec que ningú pensi fer res espectacular. Segurament no és possible racionalment i pacífica aturar un fets irracionals i violents contra la natura basats en els interessos econòmics d'uns senyors que, cal dir-ho, sempre són els mateixos.

El que sí es pot fer és feina. Una feina casolana, una feina de cada dia. Un esforç col·lectiu diari, de totd'una més petit i anar augmentant les possibilitats de feina amb el temps. En el setmanari d'avui es recull una notícia ben significativa: un grup de joves ha fet S'Algar net. Sota les sigles del G.O.B. i abans de manifestacions i presentacions multitudinàries, la gent progressista felanitxera va per feina (perdó per haver usat aquesta expressió).

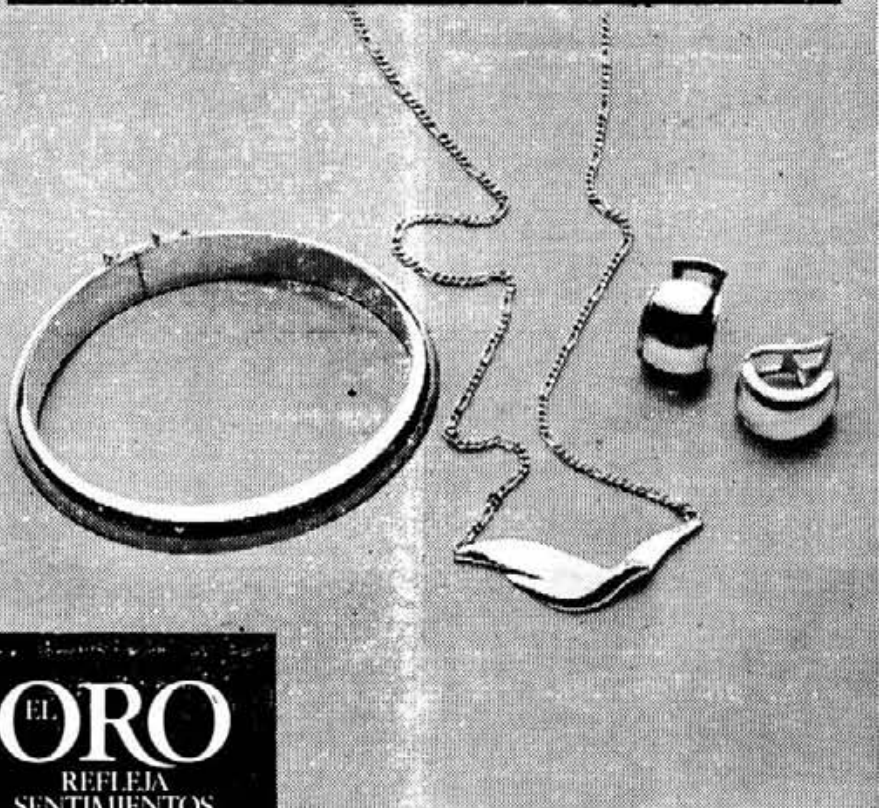
PEDRADA

UF, Sa Punta!

EXTRAVIADO PENDIENTE DE CORAL.

Se gratificará su devolución
INFORMES: EN ESTA ADMON.

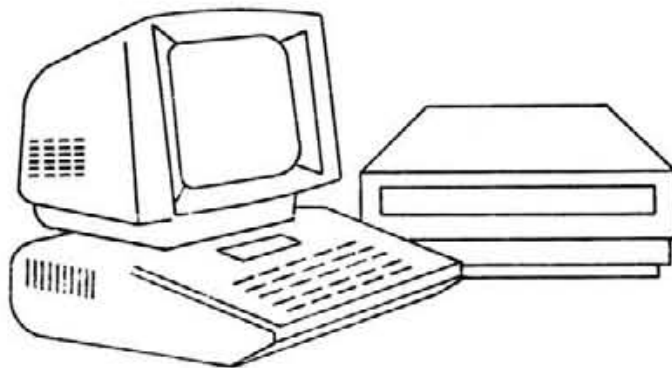
Todo pasa, el Oro queda.

EL ORO
REFLEJA
SENTIMIENTOS

Coral

Miguel Bordoy 8
FELANITX

OYSSA

C. Pio XII, 18
Tel. 554382
MANACOR

DISTRIBUIDOR DE LOS ORDENADORES

DataGeneral XEROX FACIT apple

Antes de comprar un ordenador consúltenos
En Felanitx infórmese en «CAVALLETS»

Servicio Urgencias
Seguridad Social
Tel. 580254

X Homenatge a la Vellesa, a Porto-Colom

Demà a Porto-Colom, es celebrarà la desena festa anyal dels homenatges als nostres majors.

No es pot negar l'interès que hi ha, quan sabem que al dinar de La Pondera hi assistiran unes cent vint persones que, a més de fruit de bones menjues podran ballar fins que tinguin alè.

A les 19 hores, a la Plaça de Sant Jaume del Port, està anunciada l'actuació extraordinària d'En Bonet de

San Pedro. Parlar d'En Bonet de San Pedro, és recordar unes cançons que temps enrera es cantaven per tot arreu i que encara ara no han perdut actualitat. A continuació hi haurà missa dominical amb la intervenció del cor parroquial.

La VII Conferència Internacional d'Estudis Mediterranis

Organitzada pel «Dowling College» de Nova York, amb la col·laboració de diverses entitats mallorquines, durant la primera quinzena d'agost

tindrà lloc en el Port de Sóller, la VII Conferència Internacional d'Estudis Mediterranis, a la que es tractaran vuit blocs de temes relatius a: història, cultura, arqueologia i literatura de Mallorca; literatura i cavalleritat catalana; geografia de Mallorca; Ramon Llull; els «xuetes» de Mallorca; investigacions recents en estudis mediterranis; història i cultura de Sóller; i per últim, arxius.

Precisament el nostre col·laborador Francesc Riera Montserrat hi ha de presentar una ponència titulada «Esbozo biográfico de los «Perruques»».

El Rei Joan Carles ha acceptat la presidència honorífica d'aquesta conferència

la rodella...

(Ve de la pàgina 1)

mina francament dins el setmanari. Ja només li falta donar la darrera passa. Per sort, el «FELANITX» no és un cas únic dins el marc de la premsa forana de Mallorca, moltes publicacions de la qual han seguit un procés consemblant d'introducció paulatina, quasi insensible, del català a les seves pàgines. No deixa de sorprendre el contrast de la premsa forana, en aquest sentit, amb els diaris de Ciutat, que fins ara han presentat una resistència incomprensible a l'adopció del català, quasi sempre confinat a la secció de cartes dels lectors o bé a unes pàgines o suplementos anomenats «de cultura», en general poc atractius.

L'exemple de la premsa forana hauria d'estimular els diaris i fer desaparèixer els seus temors, perquè prova amb fets que el català és viable com a llengua periodística. La normalització que volem no s'aconseguirà només amb lleis i defenses i normes de professors improvisats, sinó amb un ús constant i general a totes les formes i mitjans d'expressió.

Pirotècnic.

AJUNTAMENT DE FELANITX (Mallorca)

Certamen de dibuix i pintura damunt paper

«CIUTAT DE FELANITX» 1983

BASES

- 1.—Podran participar en el Certamen tots els artistes, de qualsevol nacionalitat. El jurat, emperò, se reserva el dret de no admetre les obres que, per no ajustar-se a les bases o per altres causes, no hi puguin concórrer degudament.
- 2.—Les obres tendran un format no inferior a 20 per 30 cms. Es presentaran emmarcades i protegides amb un vidre. Cada marc podrà contenir una sola obra. Cada artista podrà presentar al Certamen un màxim de dues obres.
- 3.—El Certamen consta de dos apartats: dibuix i pintura damunt paper. El tema de les obres serà lliure. A les obres presentades al segon apartat, podran esser utilitzats els materials propis de la pintura a l'oli, «gouache», aquarella i acrílics.
- 4.—Els premis a concedir són tres: el premi «Ciutat de Felanitx», dotat amb 100.000 pessetes, que serà atorgat a la millor obra presentada a qualsevol dels dos apartats de què consta el Certamen; un premi de 50.000 pessetes, donat per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, a la millor pintura damunt paper i un premi de 30.000 pessetes, donat per la Caixa de Balears, al millor dibuix.
- 5.—Els premis no seran divisibles; s'atorgaran per majoria de vots i el jurat els podrà declarar deserts.
- 6.—Els participants rebran un comunicat de l'organització donant compte de les obres acceptades i dels noms dels artistes guardonats.
- 7.—L'obra que obtindrà el premi «Ciutat de Felanitx» restarà propietat de l'Ajuntament d'aquesta ciutat. Els autors que obtindran els altres premis podran deixar l'obra premiada o retirar-la, però en aquest darrer cas s'entendrà que renuncien a la dotació en metàl·lic que els corresponga.
- 8.—El veredict i les decisions del jurat seran inapel·lables.
- 9.—El termini d'admissió de les obres expirarà dia 30 de juliol de l'any 1983, a les 13 hores.
- 10.—Les obres seran presentades, contra rebut a les oficines de l'Ajuntament de Felanitx. Els artistes que no lliurin les obres personalment les podran enviar per correu o per un altre mitjà de transport anàleg. En aquest cas les han d'embalar de manera convenient i s'han de fer càrrec de les despeses del transport.
- 11.—L'exposició de les obres presentades serà inaugurada el 20 d'agost i romandrà oberta fins dia 28 del dit mes.
- 12.—Les obres no premiades seran recollides pels artistes, sia personalment o per mediació d'altres persones o entitats a les quals deleguin aquest poder, durant els trenta dies següents a la clausura de l'exposició. Si l'artista vol recobrar les obres per un altre procediment, s'haurà de posar d'acord amb l'Ajuntament de Felanitx.
- 13.—L'organització vetlarà per la conservació de les obres rebudes, però no se farà responsable dels desperfectes que puguin sofrir per causes involuntàries.
- 14.—El jurat d'admissió i qualificador serà designat oportunament entre personalitats de la crítica o tractadistes d'art.
- 15.—Qualsevol dubte que pugui sorgir respecte de l'aplicació i la interpretació d'aquestes bases serà resolt pel jurat.
- 16.—La participació en el certamen pressuposa l'acceptació de les bases presents.

Felanitx, juny del 1983

P. Ramón Llull, 12 - Tel. 581521
FELANITX

AUTOVENTA

Estos son algunos de los vehículos de que disponemos.

Renault Furgoneta PM-T
Renault R-7 TL PM-U
Ford Fiesta L PM-V
Ford Fiesta L PM-U
Seat Panda PM-U
Citroen Dyane 6 PM-P
Citroen Furgoneta PM-S
Ford-Uno PM-V
Renault R-4 TL PM-L

Disponemos de otros vehículos económicos. Precios de coste.

Facilidades de pago a convenir

ALQUILO PISO tipo apartamento, totalmente amueblado, 2 dormitorios, salón comedor, cocina, baño, lavadero y terraza.

INFORMES: EN ESTA ADMON.

Aviso de GESA

Lecturas

Los días 21 y 22 del presente mes de julio se procederá a la lectura de contadores en Felanitx.

Racones de la Nostra Història

Per P. Xamena

Un personatge singular del segle XIX Antoni Lluís Martorell Bennàsser

Començam avui a publicar l'autobiografia del felanitxer Antoni Lluís Martorell Bennàsser.

Seguint el fil de la vida del protagonista es recorre al mateix temps la història de la política local durant la primera meitat del segle XIX.

Advertim que el biografat parla en tercera persona com si fos un altre que conta la seva vida, però en realitat és una autobiografia; es dedueix del caràcter de la lletra i d'altres circumstàncies.

Antonio Luis Martorell Bennasser fue hijo de Antonio (1) y de Sebastiana, consortes, naturales y vecinos de esta villa de Felanitx, nació a 22 de junio de 1785; a la edad de medio año pasó a residir juntamente con su madre en la villa de Sineu con su tío Rector de la misma, (2) por haber fallecido su padre en dicho año.

Dicho su tío le enseñó las primeras letras y le envió después a la escuela pública de aquella villa, siendo maestro de ella el padre Fr. Buenaventura Puig, mínimo. (3)

A los once años de edad pasó a estudiar en Palma y a vivir en el convento de Carmelitas bajo la dirección del Presentado P. Fr. Gerónimo Muntaner, de quien su tío el Rector era muy amigo. En dicho convento estudió la gramática latina con el P. Fr. Pedro Tomás Cifre. Vestía en aquel entonces el hábito clerical como se usaba entre los estudiantes.

A los 14 años de edad murió dicho maestro y sin estar impuesto debidamente en la gramática latina, se dispuso estudiarse la Retórica en la escuela pública de San Francisco de Asís con el Padre Bose.

Al cabo de dos años emprendió el primer curso de Filosofía (4) con el Padre Maestro Juan Amengual carmelita en la escuela pública de Montesión, tomó la 1.ª Matrícula y a mitad del segundo curso, dejó la filosofía para estudiar de Notario con aprobación de su tío Rector, no obstante la cláusula que dicho su tío pone en su testamento después de nombrarle heredero, que a la letra dice así: «Amb tal que dega, concludida la filosofia, emprende l'estudi de Instituta civil, perquè desig molt segueca la notaria a fi de lograr el corresponent examen». Efectivamente sobre los 18 años de edad empezó la notaría con D. Gabriel Nadal, notario, y al mismo tiempo estudiaba la Instituta civil con el abogado D. Pedro Garcías.

Era Martorell muy aficionado a la música a pesar de que no conocía un punto, siendo raras las funciones de música donde no asistiese. También lo era mucho su hermana religiosa de Santa Magdalena, (5) y como la visitaba continuamente por su extraordinario amor fraternal, ésta le instaba a que la aprendiera, diciendo no habría reparo con el tío, supuesto que también le agradaba mucho. Cuyos antecedentes le movieron a tomar por maestro de música a D. Pedro Juan Luis Gazaniol pero con ánimo de no aprender más que de memoria con el violín algunas sonatas fáciles. Poco después se desengañó viendo que nada podía hacer de bueno sin imponerse en la nota, por lo que se resolvió aprenderla por principios, pero a la edad de 18 años ya no podía progresar en un arte tan difícil, sin embargo llegó tiempo en que leyó bastante y tocó el violín y otros instrumentos.

Siguió la escuela de notaría poco más de dos años, pues tuvo que abandonar los estudios en el 1805 y pasar a la Rectoría de Sineu para encargarse de los negocios de su tío Rector, supuesto que un ataque de apoplejía le dejó inútil y atontado.

(continuarà)

(1) Descendent de Ca'n Martorell de Binifarda.

(2) El Rd. D. Simó Martorell Bordoy germà del pare del biografat va néixer a Felanitx l'any 1734. L'any 1779 va esser nomenat rector de Sineu.

(3) A Sineu hi havia aleshores un convent de PP. Mínims que havia estat fundat l'any 1667.

(4) L'ensenyança aleshores estava dividida en quatre nivells: 1) Primeres lletres. 2) Les Humanitats (llatí i retòrica). 3) La Filosofia (Arts). 4) Les distintes facultats superiors de Teologia, Cànon i Lleis, Medicina.

(5) Sor Antònia Anna Martorell, nasqué l'any 1778, professà el 1797 i morí el 1815 als 38 d'edat.

Tombats a la molsa

PREMSA FORANA

El marc del primer centenari del nostre setmanari, m'ha fet pensar que avui podria dedicar aquestes columnes a un tema que m'encisa i que pens pot arribar a interessar a molta més gent: la premsa forana de Mallorca.

Tothom sap que als pobles de Mallorca es publiquen, amb periodicitat, revistes que, en la seva major part, es troben integrades en l'entitat Premsa Forana de Mallorca.

Treure avui dia una publicació en forma continuada, com és ara el nostre setmanari i els que es fan arreu de la nostra illa, és un fet quasibé heroic. La crisi (no tan sols econòmica) que travessa la nostra societat, afecta greument als mitjans de comunicació escrits, columna vertebral, fins ara, de la comunicació de masses. Per això, treure una revista en un àmbit molt reduït, és un projecte molt arriscat i antieconòmic, que tan sols té una explicació possible: voler treballar per al poble.

Deput a la pròpia estructura i àmbit de cadascuna de les publicacions foranes, s'ha aconseguit fer un tipus de revista amb característiques molt especials, integrades per la participació popular, la progressiva incorporació de la nostra llengua i el profund arrelament a a pròpia terra.

Tot i la feina molt positiva que s'ha fet i que es fa encara per treure la nostra premsa forana endavant, crec que aquesta activitat hauria d'anar encara més lluny, per tal de no quedar-se ancorada en l'aïllament, en uns plantejaments, en uns continguts i en uns objectius informatius que, si bé ara són plenament vàlids la dinàmica de la nostra societat pot arribar a arrearconar per insuficients. En aquest punt és on jo crec que pot fer el seu paper l'entitat Premsa Forana.

Premsa Forana és qui, en la meua opinió, pot anar donant la pauta a les revistes foravileres que duen el seu anagrama, i no precisament per marcar-les les línies editorials que han de seguir, o els continguts que han de transcriure a les seves pàgines. No. Precisament el paper de Premsa Forana ha de ser de coordinació entre les revistes, donant a totes elles assessorament (lingüístic o tècnic) quan el demanin, facilitant els mitjans tècnics adequats, que permetin millorar les revistes que ho necessitin amb nous sistemes d'impressió i que reduixin els

costs de producció, posant-les al corrent en els temes d'interès general, mantenint una completa xarxa informativa a les illes i a les terres de parla catalana, cercant nous col·laboradors i noves plomes, donant cobertura jurídica adequada a les revistes i als seus directors, cercant mitjans de financiació que puguin compensar de qualque manera les despeses que originen les revistes...

La nostra societat, «moderna», «occidental» i norteamericanitzada, per cert, ja ha començat a deixar mica de banda la lletra impresa. Prou diaris estan en crisi i altres mitjans de comunicació substituïxen o substituiran properament les planes impreses, ja sigui pel seu més baix cost econòmic, per la rapidesa en la comunicació de la notícia o per la gran possibilitat que suposa poder-se dirigir a grans sectors de la població al mateix temps. La ràdio, primer, la televisió, ara, i prest el video-text, són els protagonistes de la nova etapa en la comunicació de masses.

Vol dir això que la premsa escrita —diària o no— acabarà per desaparèixer? No ho crec en absolut. Front als mitjans de comunicació de masses excessivament tecnificats, despersonalitzats i professionalitzats, es troba la necessitat humana de saber què passa prop de cadascú, al seu entorn més immediat, i d'establir una línia de comunicació directa entre qui fa la publicació i qui la llegeix. Aquesta és la funció social de les revistes que fan els pobles de Mallorca, funció que es veu reforçada per la participació popular, el pluralisme ideològic que això origina i la llibertat d'expressió, fets sense els quals no podríem parlar d'una autèntica premsa popular.

Premsa Forana pot arribar a ser el motor d'una autèntica alternativa a la premsa que es fa a Ciutat. S'ha d'aprofitar l'estructura que ara tenim a Fora Vila i la premsa forana pot arribar a ser el complement informatiu i cultural necessari que, ara per ara, no ofereix la premsa ciutadana als pobles foravilers.

El reforçament del paper dels pobles de Mallorca passa per una premsa pròpia, descentralitzada, popular, oberta, pluralista i integrada totalment en la nostra cultura i la nostra realitat.

Ramon Turmeda

22-06-83

Selecciones DIANA

Liquidación total de todos los géneros por reforma

Calle Mayor, 32

Tel. 580667

Novedades LOBELIA

GRANDES REBAJAS

Descuentos sensacionales artículos plena temporada

El Divino Jardinero se llevó consigo sus mejores rosas

Ignoro a que otra conclusión puede llegar el inteligente cerebro humano para dar una respuesta clara y convincente que llene el alma de paz y consuelo. Porque cuando una familia recibe el terrible azote en el arrebato de una muerte inesperada de uno de sus miembros en plena juventud y en unas circunstancias tan trágicas, difícilmente se podrá aceptar la amarga realidad ya que el corazón estalla por el dolor y se inundan los ojos en lágrimas haciendo sentir la más fría soledad. Sólo con el pensamiento puesto en el cielo al amparo de una firme fe, se puede hallar la resignada respuesta: ¡Señor, tu nos lo das, Señor, tu nos lo quitas!

Porque quienes tuvimos la suerte de conocer a Miguel sabemos valorar muy bien sus rasgos valiosos de humanismo, sencillez, simpatía y respeto que en conjunto hacían de él la gran virtud de aquella juventud envidiada respetada y muy querida por todos.

Estas palabras escritas en la más triste soledad fueron avaladas en su día por el pueblo ya que en su historia nunca había llorado tanto ni

nunca tanta consternación nos había unido en la más cruel y penosa soledad haciendo imposible aceptar la realidad de un hecho.

Más de treinta ramos y coronas confeccionados y bordadas con las mejores y más bonitas flores, cubrían aquel féretro donde yacían los restos mortales de Miguel, en el más espeluznante y frío silencio de aquella juventud cortada en flor.

Dentro de aquel féretro reposaba eternamente llevándose estampada en la cara aquella serena y feliz sonrisa de quien descansa tranquilo en la paz del Señor.

También merece destacar el protagonismo ejemplar de nuestra muy querida juventud, que quiso rendir su más sincero y honroso homenaje de cariño hacia su queridísimo amigo, haciendo entrega en medio del dolor de ramilletes y coronas, donde cada flor era un suspiro del alma, cada pétalo una lágrima derramada en unos entrecortados latidos del corazón. Allí en la iglesia, en la misa de cuerpo presente, ocupaban las primeras filas bajo un signo de añoranza y de fraternal respeto.

Después cogieron en brazos el

ataud, mientras las magistrales manos del organista interpretaban las notas del toque militar de silencio y a paso lento, seguidos por un gran cortejo de más de mil componentes, llegaron al camposanto y allí entre rezos dieron cristiana sepultura al mejor amigo, a la mejor rosa del humano jardín cuidado celosamente por el Divino Jardinero.

Allá de regreso, en una callejuela muy cercana a la plaza, fueron mis ojos testigos de una escena conmovedora y que dejó juzgar las cosas muy por encima de las falsas apariencias. Allí se iban reuniendo en grupo todos sus compañeros con aspecto pensativo dentro de un gran silencio, sin cruzar palabra. Después de un largo rato, vi como se

despedían, unos con un fuerte apretón de manos, otros con un beso, saltándoles a todos las lágrimas dentro de aquel puro y sincero adiós.

Esto me hizo comprender que aquel vacío creado por la muerte de su amigo jamás se podría llenar, porque lo que se había perdido no era el amigo, sino el mejor hermano.

Un rayo de luz abrió mis ojos del alma para dar a aquello su justo valor y con sinceridad comprender que nuestra juventud no sólo es el gran regalo del cielo, sino también el mejor tesoro.

José Bonet Grimalt

Inmobiliaria A R O S A

VENTA DE APARTAMENTOS, CHALETS, ETC.

C. Alcalá Galiano, Tel. 575234

PORTO - COLOM

Horario: de 9 a 13 y de 16 a 19 h.

CONCURSO ANUAL DE FOTOGRAFIA DE CALA D'OR

(Patrocinado por la Asociación de Vecinos de Cala d'Or)

BASES

- 1.—Puede concursar cualquier persona residente o no en España.
- 2.—Todas las fotos tienen que ser en color, tamaño Mín. 30 x 30 y tamaño Máx. 30 x 40.
- 3.—Un concursante puede participar con más de una foto.
- 4.—El Concurso tendrá como tema: **«LO BUENO, LO MALO Y LO BONITO»**
- 5.—Las fotos tienen que reflejar algún aspecto vinculado a Cala d'Or, pero no necesariamente tienen que ser tomadas en Cala d'Or mismo.
- 6.—La Asociación de Vecinos tendrá el derecho de publicación de las fotos una vez, pero no así derecho perpetuo de autor.
- 7.—Las fotos tendrán que estar en manos del Presidente de la Asociación, Don Pedro Obrador, Hotel Centro, Cala d'Or, antes del día 5 de Agosto de 1983. El Jurado emitirá su fallo el día 15 de Agosto de 1983. El fallo es inapelable.
- 8.—Los premios
 - 1er. Premio de 40.000 ptas.
 - 2.º Premio de 25.000 ptas.
 - 3er. Premio de 15.000 ptas.
 - 5 Certificados enumerados de Honor
- 9.—Premios especiales de la Empresa IMATGE D'OR para fotos (tamaño Mín. 10 x 10) hechas por concursantes con menos de 15 años de edad.
 - 1er. Premio 7.000 ptas.
 - 2.º Premio 3.000 ptas.
- 10.—Los premios tendrán que ser recogidos personalmente en Cala d'Or.

CINE FELANITX 581231

Jueves 21 a las 9'30 y domingo 24 desde las 3 tarde

NUEVA YORK 1997: ¡Prohibido escapar por tierra mar y aire!
Un film de JOHN CARPENTER

1997... Rescate en Nueva York

con Kurt Russell, Lee Van Cleef, Ernest Borgnine y Donalt Pleasence

¡La criminalidad en Nueva York ha aumentado un 400 % en los últimos años! ¿POR QUE?

Juntamente con una obra que ha hecho reir a toda Europa

LA CABRA (El Gafe)

con Pierre Richard y Gerard Depardieu

Viernes y sábado a las 9'30 de la noche

Hay algo dentro de ella que la está matando...
Algo sobrenatural... demoníaco!

Manhattan Baby

Complemento:

GREASE

¡Una esperada reposición!

Cerrado del 25 de julio al 10 de agosto

Hoy sábado:

«Cinco días, un verano» y «El Crimen de Cuenca»

Mañana domingo:

«Los nuevos bárbaros» y «¡Por mis... pistolas!»

● Actividades a manta con motivo de las FIESTAS de «Sant Jaume» en PORTO-COLOM. Abundan las deportivas, y de las que hay que destacar, el V TORNEO DE TENIS, que cuenta con más de medio centenar de participantes. Una competición que empezó a principios de esta semana y durará hasta el día de la Festividad del patrono.

En categoría masculina es claro favorito P. COVAS, está ausente G. VICENS que podía ser su más directo rival, y sólo «la sombra» de PEPITO, siempre imprevisible, puede hacer saltar la sorpresa... En cuanto a las féminas, la cosa está todavía mucho más clara, no creo que nadie pueda oponer seria resistencia a ROSA FERNANDEZ que juega un tenis de mucha más altura.

● Los «viejos» tenistas se quejan y con cierta razón, de que no tienen posibilidades de conseguir ni siquiera el paso a las semifinales. —«No hay derecho que a nuestra edad nos hagan jugar contra estos «chavales» a los que doblamos en años».

Y la verdad es que debería haber al menos dos categorías, pero ellos también tienen parte de culpa en la cuestión, porque en sus manos está la organización y de habérselo propuesto (o haber pensado en ello) no tendrían que recurrir a estas «excusas» tras morder el polvo de la derrota.

● El CAMPEONATO de FUTBITO de PORTO-COLOM este año va a hacer furor. Rivalidad a tope entre siete equipos que van a jugar todas las bazas legales e ilegales para conseguir conquistar esta liga. Se van a comprar jugadores, árbitros, estimulantes y drogas, todo vale.

De estos equipos recordamos a los «BARBACANA BOYS», «LOS SARRACENOS DEL DIANA», «LOS COSACOS», «CALIPSO F. C.», C. D. MOLINO BLANCO», «CESAR BOYS», etc. ...

El campeonato empezó el pasado miércoles y la sangre... no llegó al río, pero poco faltó.

● En partido de FUTBITO disputado en las pistas de «Sa Mola» el equipo titular de «AUTOCARES GRIMALT» se impuso el pasado lunes al de «AUTOCARES ROIG» por un claro (TRES a UNO). Se celebró con ágape en «Bar Raüll».

Y siguiendo con el FUTBITO hay que decir que las FINALES de los

cuatro campeonatos que se están disputando en nuestras pistas municipales de las distintas categorías, se jugarán desde el 17 al 23 de este mes.

● Por fin! SANTI BONO podrá PRESENTAR su ELEPE «CAL-FREDS». Lo hará el próximo viernes día 22 a las 11 de la noche en la discoteca «MOLINO BLANCO» de PORTO-COLOM.

SANTY cantará en directo los temas de este L.P., al tiempo que podrán adquirir el «cassette» o el disco si les interesa.

El «show» lo completará la ORQUESTA DE LA PELICULA «CAL-FREDS» llamada «LES KROMOS» cuyo líder es el indiscutible RAFEL «SIMONET» que suponemos se «soltará» por algún «sólo» que va a poner de pie al respetable.

¡Será una noche sonada!

● Otro felanitxer que triunfa diariamente es IONI OBRADOR (ex-«PEKENIKES») que con su maestría ameniza las noches del night-club «PEPE'S» pues en compañía de su socio-amigo XISCO (ex-«BETA») han formado ese duo que suena a «batallón» titulado «SAL Y PIMIENTA».

● Y hablando de conjuntos diremos que la Comisión de Festejos de PORTO-COLOM ha tirado este año la casa por la ventana. TRES, VERBENAS TRES, que van a dar marcha a estas noches porteñas que para qué les cuento. OCHO GRUPOS musicales, y eso que uno repite... Vamos que como la compañía de «GAS Y ELECTRICIDAD» no les juegue la del año pasado, que va a ser un éxito de no te mences ¡Qué marcha la de aquel día!

● Y mucha atención porque «L'EQUIP TULSA» va a poner a la venta la próxima semana una serie de «tickets» numerados para la CENA-PRESENTACION de su última producción «CALFREDS» en el barbacon «LA PONDEROSA» el próximo día 14 de agosto. Pero ¡joio! que no habrá para todos. Por cuestiones de espacio, sólo se puede disponer de una nave, y tienen que estar presentes todos los actores, colaboradores, prensa, radio y autoridades civiles y militares, no será posible poder complacer a todos los interesados en asistir a esa «premier». Los primeros serán los primeros, por esta vez.

Para la compra de los «tickets» podrán hacerlo en ELECTRODOMESTICOS «RICART», tel. 58 05 35. Y la verdad es que son baratos.

● M. V. SEBASTIAN LLAMBIAS ya está trabajando a destajo pintando un «poster» monumental y los programas de mano de la película. Está haciendo auténtico arte.

● La Academia Sueca ha recibido la propuesta, y la está considerando seriamente, para conceder el Nóbel a la persona que ha concebido la dirección prohibida en un tramo de la calle Mayor.

JORDI GAVINA

SE DAN CLASES PARTICULARES de EGB. 1ª y 2ª etapa.

Informes: Ronda Crucero Baleares, 4 - Porto-Colom.

Cronicó Felanitxer

XIII-XIV

per Ramon Rosselló

1384

7 març.—Gabriel Portella, prevere beneficiat en l'església de Sant Miquel de Felanitx, tracta amb Antoni Companyó, beneficiat de la Seu, de canviar-se els beneficis. (AF)

15 juliol.—El rei nomena batle de Felanitx Ramon Berga, amb els drets i salari de costum, ofici que regirà a partir de la pròxima festa de Pentecostés a un any. (ACA)

—Varen rebre la tonsura eclesiàstica els felanitxers Mateu Rovellat i Guillem Rovira. (Ord)

—Era batle Pere Truiol, i mostassaf Guillem Vilasclar. (EO)

1385

27 abril.—El governador mana al batle de Felanitx facir posar talaies i escoltes en els llocs acostumats, davant el temor de la venguda de naus armades sarraïnes que ja han partir de Barbaria. (LC)

12 juliol.—Joan Navata de Petra, germà i hereu de Bartomeu Navata, reclama als jurats la moneda que li deven per les quarteres de blat que li prengueren l'any de la fam prop passat. (LC)

9 agost.—Disputes entre Romeu Llaneres i Jaume Sabet sobre les amitges d'unes cabres i els pasturatges. (LC)

12 agost.—Bernat Espanyol reclama 23 lliures als jurats per messions i proccures que els ha fetes. (LC)

18 agost.—La Procuració reial paga 8 lliures i 8 sous a Pere Toronell, servent de Santueri, per l'obra feta a les portes del castell, així en jornals, compra de fusta i altres necessitats. (Dad)

14 setembre.—Des de l'escribania del Reial Patrimoni reclamen uns llibres que contenen escriptures reials, llibres que toca tenir Ramon Comte, escrivà de la Cort de Felanitx. (LC)

17 octubre.—Els jueus Jucef Aletzar i Maymó Ben Abrafim Aletzar reclamen 87 lliures i 10 sous a Jaume Manresa. (LC)

14 novembre.—Guillem Cassador, banderer de Mallorca reclama als jurats de Felanitx el preu d'una bandera de seda «amb senyal de Sant Miquel al mig loch» que ha feta i encara li deven 75 sous. (LC)

21 novembre.—Pere Seguals, ciutadà, tutor dels fills i hereus de Guillem Fuster, prevere beneficiat de l'església parroquial de Felanitx, vol que alguns que tenien bestiar en nom del prevere difunt passin comptes. (LC)

28 novembre.—Per unes «obres» que es feien a Santanyi, Felanitx, Porreres, Montuiri i Andratx, el governador cita a sa presència els jurats d'aquestes viles.

Ctra. Felanitx-Campos, Km. 1
Son Colom - Tel. 581911

Comunica a sus clientes y público en general que se encuentra a su disposición para ofrecerles:

- Viguetas semirresistentes de fabricación propia.
- Tubería en general.
- Azulejos. Pavimentos. Terrazo. Cepillado.
- Sanitarios.
- Muebles de cocina.
- Hierro para la construcción.
- Toda clase de cementos, etc.

ESPERAMOS SU VISITA